

Dosar de presă

Curtea sărbătorește 20 de ani de la aderarea a 10 state la Uniunea Europeană: un nou moment constituțional pentru Europa

Cuprins

Impact global	2
Introducere	2
Organizare și funcționare	2
Jurisprudență istorică	3
Contencios și volum de muncă	3
Evoluția generală a activității judiciare (trimiteri preliminare) (2004-2024)	4
Clădirile	8

Impact global

Introducere

Noi aderări, o instituție care crește. Construcția unui viitor comun tuturor țărilor europene s-a realizat în mai multe etape, începând imediat după Al Doilea Război Mondial și până în prezent. Numărând șase țări fondatoare în anul 1957, Comunitatea Europeană, apoi Uniunea Europeană (UE), s-a extins pas cu pas pentru a ajunge la 27 de membri astăzi.

Dintre toate extinderile succesive, cea din anul 2004 a fost cea mai importantă ca amploare. Astfel, la 1 mai 2004, Uniunea a primit simultan 10 noi state membre: Cehia, Estonia, Cipru, Letonia, Lituania, Ungaria, Malta, Polonia, Slovacia și Slovenia. În acest fel, numărul statelor membre a crescut de la 15 la 25.

Care a fost impactul acestui eveniment major asupra instituției juridictionale a Uniunii, mai precis în ceea ce privește organizarea și funcționarea sa, precum și volumul său de muncă?

Organizare și funcționare

- 10 judecători au fost numiți la Curtea de Justiție și 10 la Tribunal ([Act privind condițiile de aderare la Uniunea Europeană a noilor state membre](#)).
- Numărul avocaților generali ai Curții de Justiție nu s-a modificat în anul 2004, rămânând stabilit la 8. Abia în anul 2013 numărul de avocați generali a fost mărit la 11 (tratatul prevede că Curtea poate sesiza Consiliul, care, hotărând în unanimitate, va majora numărul avocaților generali - conform [Declarației nr. 38 anexate la Tratatul de la Lisabona](#)).
- Pentru a permite Curții de Justiție și Tribunalului să facă față provocărilor legate de extindere, Tratatul de la Nisa introduce anumite modificări pentru a duce la bun sfârșit integrarea noilor judecători și gestionarea volumului de muncă suplimentar:
 - concluziile avocaților generali nu mai sunt prezentate în mod necesar în fiecare cauză. Astfel, atunci când Curtea consideră că o cauză nu pune nicio problemă nouă de drept, ea poate decide, după ascultarea avocatului general, ca aceasta să fie judecată fără concluzii.
 - a fost stabilită o legătură între **numărul de state membre și cel al judecătorilor**. Pentru Curtea de Justiție, acest număr este egal cu cel al statelor membre. Pentru Tribunal, el este *cel puțin* egal cu acest număr, deschizând calea unei eventuale majorări a numărului judecătorilor acestuia.
 - a fost creată **o Mare Cameră**, Statutul stabilind numărul membrilor săi la 13 (devenit 15 în prezent). Acest complet, care judecă litigiile cele mai importante, este prezidat de președintele Curții și din el face parte și vicepreședintele.
 - a fost modificată **repartizarea competențelor între Curtea de Justiție și Tribunal**: Tribunalul este de acum înainte competent să soluționeze în primă

instanță toate acțiunile directe, cu excepția anumitor acțiuni specifice.

- Tribunalului i se atribuie competența de a judeca **trimiteri preliminare** în domenii specifice stabilite de statut. Această competență nu a fost pusă în aplicare până în prezent. Cu toate acestea, în noiembrie 2022, Curtea de Justiție a adresat o cerere legislativă Parlamentului European și Consiliului în vederea, pe de o parte, a transferului către Tribunal a competenței preliminare a Curții în șase domenii specifice (taxa pe valoarea adăugată, accizele, Codul vamal, clasificarea tarifară a mărfurilor în Nomenclatura combinată, compensarea și asistența pasagerilor, precum și sistemul de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră) și, pe de altă parte, a extinderii domeniului de aplicare al mecanismului de admitere în principiu a recursurilor împotriva deciziilor Tribunalului (inițial intrat în vigoare în mai 2019).

- În ceea ce privește efectivele, **numărul personalului repartizat instituției a crescut** de la 1 010 (în 2000) la 1 140 (în 2003), pentru a atinge 1 641 (în 2004).

Anul	2000	2003	2004	2005	2007	2010	2015	2020	2022	2023
Posturi bugetare	1 010	1 140	1 641	1 743	1 882	1 927	1 998	2 073	2 110	2 302

- Bugetul instituției a crescut de asemenea.

Anul	2000	2003	2004	2005	2007	2010	2015	2020	2022	2023
Buget M€	131,3	150,6	235	229	272,2	329,3	357,1	436,6	464,8	486

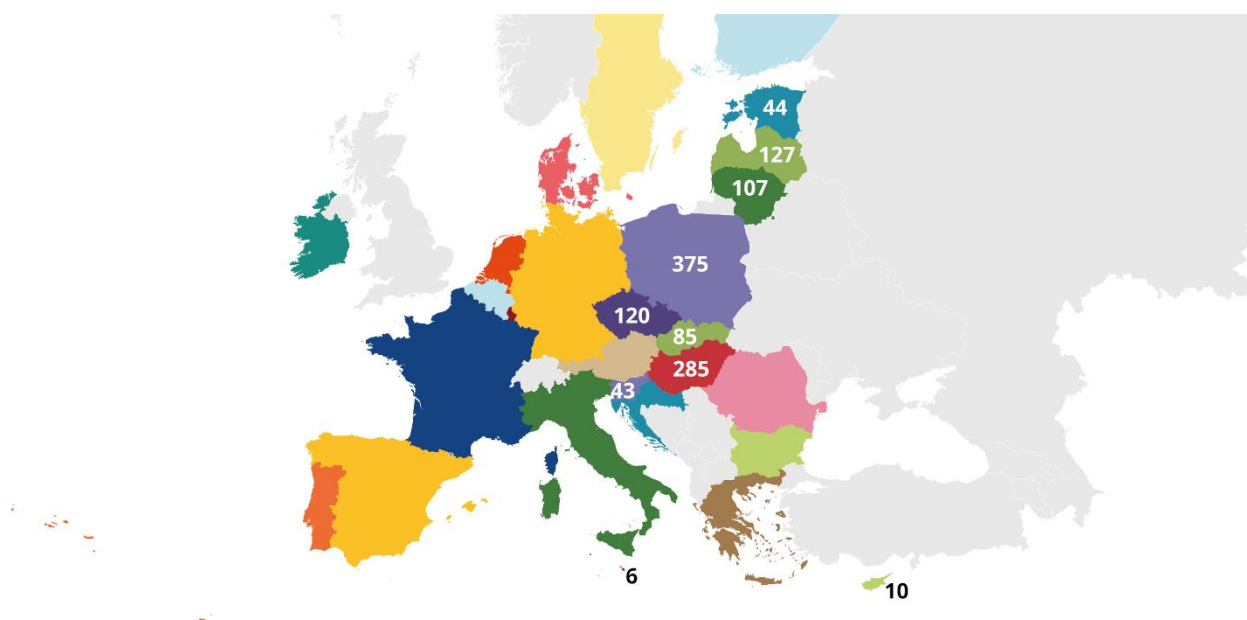
Jurisprudență istorică

În cadrul aderării din anul 2004, instituția a selectat o primă listă de 57 de hotărâri din perioada 1954-2000, traduse și revizuite inițial de centrele naționale de traduceri și finalizate de unitățile lingvistice ale Curții. O a doua tranșă de 79 de decizii, care acoperă perioada cuprinsă între 2001 și luna aprilie 2004 au fost traduse de unitățile lingvistice ale Curții, tot în limbile aderărilor din anul 2004 (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_14955/ro/).

Contencios și volum de muncă

- Contribuția statelor membre care au aderat în anul 2004 la construcția juridică europeană a fost semnificativă: între 1 mai 2004 și 31 martie 2024 au fost introduse în total **1 202** trimiteri preliminare de către instanțele celor 10 state membre care au aderat.

- Primele întrebări preliminare au fost introduse încă din anul 2004 (2 cauze provenite din Ungaria).
- Numărul trimitărilor a rămas relativ scăzut în primii ani (în 2006, mai puțin de 10). Acesta a cunoscut ulterior o creștere sensibilă (20 în 2008, 45 în 2011, 65 în 2014, 103 în 2020), după care s-a stabilizat la nivelul actual (120 în 2023).

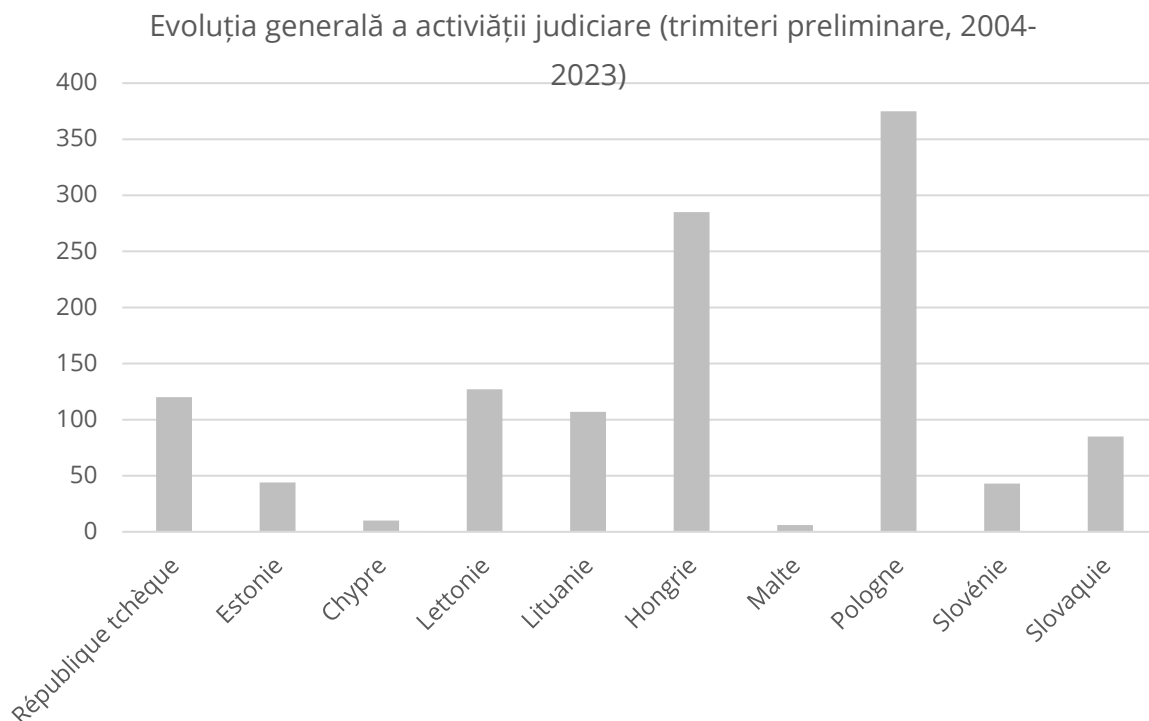

Evoluția generală a activității judiciare (trimiteri preliminare) (2004-2024¹)

Anul	Cehia	Estonia	Cipru	Letonia	Lituania	Ungaria	Malta	Polonia	Slovenia	Slovacia
2004	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
2005	1	0	0	0	0	3	0	1	0	0
2006	3	0	0	0	1	4	0	2	0	1
2007	2	2	0	0	1	2	0	7	0	1
2008	1	2	1	3	3	6	0	4	0	0
2009	5	2	1	4	3	10	1	10	2	1
2010	3	0	0	3	2	6	0	8	1	5
2011	5	1	0	10	1	13	0	11	1	3
2012	7	5	0	5	2	18	1	6	0	9
2013	7	3	3	5	10	20	0	11	1	4
2014	6	0	2	7	6	23	0	14	4	3
2015	8	2	0	9	8	14	0	15	5	5
2016	5	1	0	9	8	15	1	19	3	6
2017	4	7	0	5	10	22	0	19	3	6
2018	12	2	1	5	6	29	0	31	2	6
2019	5	3	1	12	7	20	1	39	5	10
2020	9	3	0	17	7	18	0	41	2	6

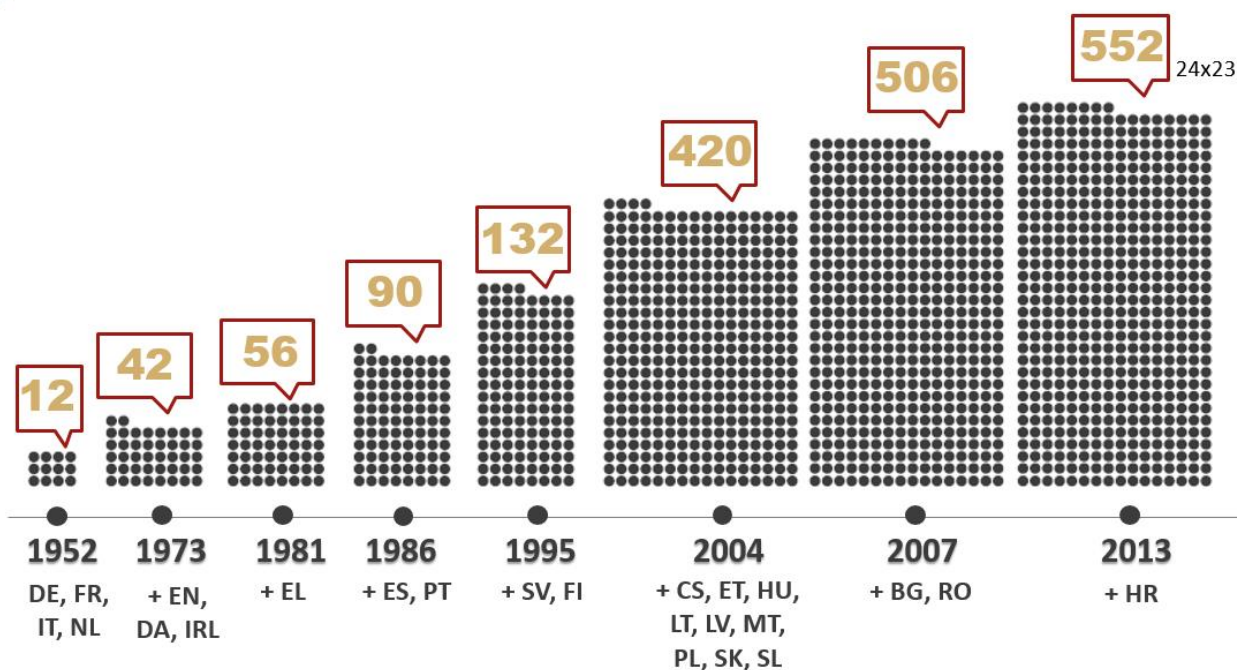
¹ 31 martie 2024.

2021	8	2	0	12	15	17	0	34	7	2
2022	13	4	0	4	6	20	0	39	0	7
2023	12	4	1	15	6	18	2	48	6	8
2024	4	1	0	2	5	5	0	16	1	2
Total	120	44	10	127	107	285	6	375	43	85

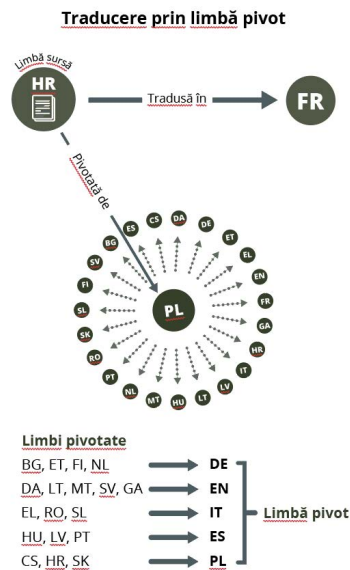
- Extinderea din anul 2004 a avut de asemenea un impact semnificativ asupra **regimului lingvistic** al Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- Dacă la crearea sa, în anul 1952, Comunitatea Europeană a Cărbunelui și a Oțelului (CECA) număra 4 limbi oficiale, extinderile succesive au majorat acest număr: 7 limbi oficiale în 1974, 8 în 1981, 10 în 1986, 12 în 1995 și **un total de 21 de limbi oficiale în 2004**. Extinderile ulterioare au dus în prezent acest număr la 24 de limbi oficiale.
- Cauzele pot fi introduse și pledate în fața Curții de Justiție și a Tribunalului în fiecare dintre cele 24 de limbi oficiale și, cu excepția unei derogări, deciziile adoptate de cele două instanțe sunt accesibile în cele 24 de limbi. Este vorba despre principiul multilingvismului integral.
- „Curtea înființează un serviciu lingvistic compus din experți cu o cultură juridică adecvată și o cunoaștere aprofundată a mai multor limbi oficiale ale Uniunii.” (articolul 42 din Regulamentul de procedură).
- Această creștere a numărului de limbi oficiale a determinat o creștere importantă a numărului de combinații lingvistice: de la 12 în 1952 la 420 în 2004 (552 în prezent).

COMBINAȚII LINGVISTICE

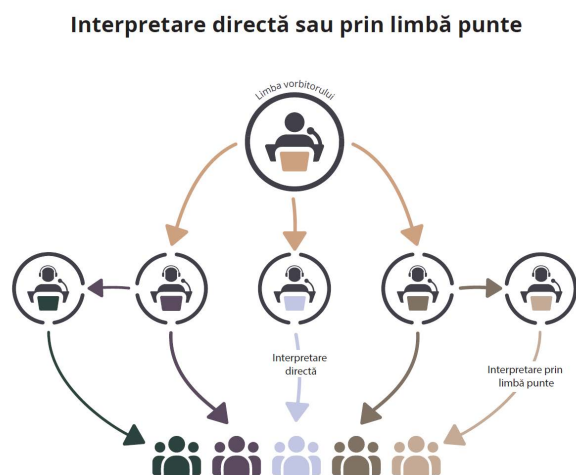
- În special după extinderea din anul 2004, Curtea și Tribunalul au pus progresiv în practică o serie de măsuri prin care se urmărește creșterea eficacității și limitarea volumului de muncă în materie de traducere. Acestea și-au reevaluat astfel practica de publicare a hotărârilor și a ordonanțelor (publicare selectivă). În aceeași ordine de idei, lungimea documentelor care trebuie traduse a fost redusă, iar raportul de ședință la Curte a fost eliminat. În plus, începând din 2013, Tribunalul poate decide să publice integral o hotărâre numai în limba de procedură și să prevadă o publicare în extras în celelalte limbi, fiind redactate numai punctele din hotărâre a căror publicare o consideră oportună. În anul 2014 s-a realizat astfel o reducere cu 40 % a volumului de muncă în materie de traducere.
- O altă măsură adoptată în perspectiva extinderii din anul 2004 este introducerea unui sistem de traducere prin limbi denumite „pivotal”, pe lângă traducerea directă din limba originală. Pentru a face față multiplicării combinațiilor lingvistice legate de creșterea numărului de limbi oficiale, s-a decis ca, în cazul imposibilității de a furniza o traducere directă, traducerea să se realizeze prin intermediul limbilor germană, engleză, spaniolă, italiană și, începând din anul 2019, polonă. Aceste limbi sunt denumite „limbi-pivotal” întrucât una dintre aceste limbi este cea către care sunt traduse, potrivit unor combinații predeterminate, textele redactate în toate celelalte limbi (denumite „limbi-pivotalate”) înainte de a fi traduse către limbile solicitate, potrivit schemei de mai jos. Ținând seama de rolul special al limbii franceze (limba dialogului dintre judecători în cadrul procedurilor), traducerea din franceză către toate celelalte limbi sunt totdeauna traduceri directe. Unitatea de traducere juridică de limbă franceză acoperă, în ceea ce o privește, toate limbile oficiale ale UE.

[INFOGRAFIC „Traducere prin limbi-pivotal”]

În ceea ce îi privește pe interpreți, pentru a asigura totdeauna o interpretare chiar și în combinațiile lingvistice mai puțin curente, aceștia recurg din ce în ce mai mult la tehnicile de interpretare așa-numite prin limbă „releu” și prin limbă „retur”. În primul caz, interpretarea nu se face pornind direct de la limba oratorului, ci pornind de la interpretarea asigurată de un alt interpret; în al doilea caz, interpretarea oratorului este încredințată unui interpret care are aceeași limbă maternă, capabil să interpreteze discursul într-o altă limbă.

[INFOGRAFIC „Interpretare directă sau prin limbă-releu”]

Clădirile

Din perspectivă imobiliară, extinderea din anul 2004 a fost însoțită de extinderea și de renovarea Palatului de justiție pe care Curtea îl ocupă din 1972 pe Platoul Kirchberg (a se vedea istoricul clădirilor: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/p1_3943801/ro/).